

Spółka Rolna Kalsk Sp. z o.o.
Kalsk 69A
66-100 Sulechów

Burmistrz Sulechowa,
Plac Ratuszowy 6
66-100 Sulechów

W odpowiedzi na wezwanie Marszałka Województwa Lubuskiego z dnia 14.04.2020 r. (znak: DŚ.11.7222.2.9.2020) dotyczące uzupełnienie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Przebudowa i rozbudowa (modernizacja) obecnych budynków gospodarczych umożliwiających uruchomienie fermy trzody chlewnej w miejscowości Kalsk – Ferma Trzody Chlewnej (dz. nr ewidencyjny 1/72 obręb Kalsk)”, przedkładamy poniższe informacje:

Ad. 1. Zgodnie z Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz.U. z 2010 r. Nr 56, poz. 344) powierzchnia kojca, w przeliczeniu na jedną sztukę powinna wynosić, w przypadku utrzymywania grupowo tuczników o masie powyżej 110 kg — co najmniej 1 m². Na str. 14 i 74 przedłożonego Raportu wskazane są różne wartości przestrzeni życiowych. W związku z powyższym wyjaśnić rozbieżności.

Odpowiedź:

W przedłożonym raporcie oceny oddziaływania na środowisko (str. 74) wskazano, że minimalna powierzchnia przestrzeni życiowej dla tuczników o wadze do 110 kg wynosi 0,65 m². Wartość przyjęta dla wyliczeń projektowych to 0,8 m² (str. 14). Korekty wymaga docelowa waga ubojowa tuczników, które utrzymywane będą na fermie. Wartość właściwa wynosi do 110 kg (w raporcie podano do 115 kg).

Ad. 2. Z uwagi na rozbieżności (str. 13 - dwa budynki inwentarskie, str. 14-5 budynków inwentarskich) w przedłożonym Raporcie należy ostatecznie wskazać ilości budynków inwentarskich wraz z ich oznaczeniem wchodzących w skład planowanego przedsięwzięcia.

Odpowiedź:

W przedłożonym raporcie oceny oddziaływania na środowisko (str. 13) przedstawiono opis obecnego zagospodarowania terenu. Wskazano, że na terenie znajdują się:

- wiata stalowa;
- 2 budynki hodowlane z łącznikiem;
- magazyn słomy;
- budynek gospodarczy;
- budynek mieszkalny

W dalszej części raportu przedstawiono docelowe, projektowane zagospodarowanie terenu. W ramach przebudowy i rozbudowy zrealizowanych zostanie łącznie 5 sektorów (budynków), w których utrzymywany będzie inwentarz. Obecne i docelowe zagospodarowanie terenu przedstawione zostało w części graficznej przedłożonego raportu.

Ad. 3 W „Raporcie brak jest informacji, czy warunki na jakich jest obecnie dostarczana woda z gminnej sieci wodociągowej zostały dostosowane do zakładanego zapotrzebowania na wodę. W związku z powyższym uzupełnić powyższe informacje.

Odpowiedź:

Dostawa wody następować będzie z istniejącego przyłącza gminnej sieci wodociągowej. Pobór (kupno) wody następować będzie po podpisaniu właściwej umowy, zgodnie z jej warunkami.

Ad. 4 Na str. 15 przedłożonego Raportu zamieszczono informację, iż gnojowica w kanałach pod rusztami będzie kierowana układem rur do istniejącej biogazowni; na str. 57 zapisano, iż gnojowica ze zbiorników i kanałów będzie regularnie wywożona beczkowozem na biogazownię rolniczą na str. 14 i str. 73 jest informacja o jednym żelbetowym zbiorniku na gnojowicę; na str. 66 analiza BAT 16, BAT 17 i BAT 19 wskazuje, iż gnojowica będzie magazynowana w zbiornikach; w informacjach uzupełniających jest zapis, iż gnojowica będzie codziennie transportowana do biogazowni. W związku z powyższym wyjaśnić rozbieżności i podać ostatecznie sposób magazynowania i zagospodarowania gnojowicy.

Odpowiedź:

Informuję, gnojowica z przedmiotowej fermy tuczu trzody chlewnej, zgodnie z danymi projektowymi wyposażona zostanie w zbiornik pod rusztem dla świń o pojemności 5 896,21 m³. Zbiornik zostanie wyposażony w układ rur i przyłączy umożliwiający jej załadunek (pompowanie) do zbiornika wozu asenizacyjnego, którym transportowana będzie na istniejącą biogazownię rolniczą.

Ad. 5. W tab. nr 3 str. 26 przedłożonego Raportu wskazany wariant przez Inwestora to wariant podstawowy (cykl otwarty - reprodukcja i odchów prosiąt), natomiast przedsięwzięcie dotyczy tuczników. W związku z powyższym wyjaśnić rozbieżności.

Odpowiedź:

W przedstawiona analiza wariantów alternatywnych dotyczy realizacji tuczu trzody chlewnej. Do porównania wariantów przyjęto realizację oddzielnych, oddalonych od siebie instalacji (fermy stada podstawowego i fermy tuczu) – wariant podstawowy oraz realizację obu instalacji w jednym miejscu – wariant alternatywny.

Ad. 6 Wyjaśnienie zapisu na str. 60 pkt. 13 ppkt.6 „Magazynowanie gnojowicy prowadzone będzie na nawierzchniach nieprzepuszczalnych”.

Odpowiedź:

Gnojowica powstająca na fermie tuczu trzody chlewnej magazynowana będzie w zbiorniku pod rusztem dla świń o pojemności 5 896,21 m³. Zbiornik wykonany zostanie z materiałów zapewniających jego szczelność i nieprzepuszczalność.

Ad. 7 Wskazanie pojemności wszystkich zbiorników i kanałów gnojowicowych [m³].

Odpowiedź:

Gnojowica powstająca na fermie tuczu trzody chlewnej magazynowana będzie w zbiorniku pod rusztem dla świń o pojemności 5 896,21 m³.

Ad. 8 Wyjaśnienie, czy w ilości wytwarzanej gnojowicy ujęto wody z mycia pomieszczeń.

Odpowiedź:

Zgodnie z treścią art. 16 pkt 30b ustawy *Prawo wodne*, gnojowica to mieszanina kału i moczu zwierząt z domieszką wody. W związku z powyższym do określenia ilości generowanej gnojowicy przyjęto również zużycie wody wykorzystywanej do celów porządkowych.

Ad. 9 Wskazanie czy planowana biogazownia będzie zintegrowana z budynkami inwentarskimi

Odpowiedź:

Biogazownia to obiekt istniejący, zrealizowany na działkach należących do inwestora, a oddalony od przedmiotowej fermy tuczu trzody chlewnej o około 1500 m. Powstająca na przedmiotowej fermie gnojowica stanowić będzie substrat niezbędny do funkcjonowania biogazowni.

Ad. 10 Wskazanie dziennej zdolności przetwarzania gnojowicy w biogazowni [$\text{m}^3/\text{dobę}$].

Odpowiedź:

Zgodnie z danymi technologicznymi zdolność przetwarzania gnojowicy wynosi ponad $300 \text{ m}^3/\text{dobę}$. Dobowa łączna ilość powstającej gnojowicy z fermy tuczu oraz fermy stada podstawowego wynosi $160,3 \text{ m}^3/\text{d}$.

Ad. 11 W przedłożonym Raporcie wskazano, iż gnojowica przekazywana będzie jako substrat do biogazowni, natomiast na str. 48 przedstawiono, że magazynowanie odchodów zwierzęcych prowadzone będzie na nieprzepuszczalnej płycie obornikowej oraz w szczelnych zbiornikach bezodpływowych (gnojówka oraz ścieki z mycia obiektów hodowlanych). W związku z powyższym wyjaśnić rozbieżności.

Odpowiedź:

W przedmiotowym przypadku powstawać będzie wyłącznie gnojowica, która magazynowana będzie w szczelnym zbiorniku.

Ad. 12 Wskazanie ilości powstającego pofermentu [m^3/d ; m^3/rok] oraz jego sposób zagospodarowania i magazynowania.

Odpowiedź:

Poferment będzie poddawany procesowi separacji na frakcję płynną oraz stałą. Frakcja stała stanowiąca około 7% ilość pofermentu, będzie peletowana i dystrybuowana jako produkt handlowy (EBORNIK - nawóz dla ogrodnictwa). Frakcja ta magazynowana będzie na wyznaczonym do tego celu szczelnym placu.

Bezzapachowa frakcja płynna stanowiąca około 93% ilości pofermentu będzie magazynowana w szczelnym zbiorniku.

W wyniku procesu biologicznego rozkładu materii organicznej dochodzi do około 50 % redukcji masy wsadu. Zakładając, że do biogazowni dostarczonych zostanie $58\,510,8 \text{ m}^3/\text{rok}$ gnojowicy, po procesie przetwarzania wytworzonych zostanie $29\,255,4 \text{ m}^3$ pofermentu. Poferment następnie zostanie poddany procesowi separacji, w wyniku czego otrzymamy $2\,047,88 \text{ m}^3$ suchej masy oraz $27\,207,52 \text{ m}^3$ frakcji ciekłej.

Ad. 13 Wskazanie, czy obiekty inwentarskie przygotowywane do hodowli będą myte z dodatkiem detergentu. Jeżeli tak, to należy wyjaśnić jakiego rodzaju detergenty będą wykorzystywane.

Odpowiedź:

Pomieszczenia inwentarskie zmywane będą przy użyciu czystej wody, przy zastosowaniu myjek wysokociśnieniowych.

Ad. 14 W „Raporcie...” na str. 57 wskazano ilość powstającej gnojowicy tj. 55,804 dm³/d, 20 368,46 m³/rok. Zgodnie z „Programem działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz.U. 2020 poz. 243) pojemność zbiorników na nawozy naturalne płynne powinna umożliwiać ich przechowanie przez okres 6 miesięcy. W informacji uzupełniającej z dnia 25 stycznia 2020 r. wskazano pojemność zbiornika 5 178,6 m³. Pojemność ta nie jest w stanie umożliwić magazynowanie powstającej gnojowicy przez wymagany okres 6 miesięcy.

Odpowiedź:

W związku z wejściem w życie 15 lutego 2020r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia "Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu" (Dz.U. 2020 poz. 243) wykonano korektę określenia ilości powstających nawozów naturalnych i wymaganej pojemności do ich przechowywania.

Na podstawie zakładanej maksymalnej obsady fermy oraz posługując się współczynnikami produkcji odchodów zwierzęcych określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz. U. 2020, poz. 243) oszacować można przybliżoną ilość odchodów, jaka będzie powstawać będzie w związku z utrzymaniem świń w chlewniach. Współczynniki produkcji nawozów określone zostały w Załączniku nr 6 do ww. „Programu działań ...”.

Obliczenie zakładanej ilości wytwarzanej gnojowicy przedstawiono w poniższej tabeli. Do obliczeń posłużono się maksymalną ilością stanowisk projektowanej fermy.

Obliczenie ilości wytwarzanej gnojowicy

Rodzaj świń	Liczba stanowisk	Wskaźnik produkcji gnojowicy	Wielkość produkcji gnojowicy [m ³]		
	[szt.]	[m ³ /szt./rok]	roczna	6-miesięczna	miesięczna
Tuczniki	7 972	1,9	15 146,8	7 573,4	1 262,23
Produkcja gnojowicy RAZEM:			15 146,8	7 573,4	1 262,23

Dopuszczalne sposoby i warunki magazynowania nawozów naturalnych określone zostały w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz. U. 2020, poz. 243).

Zgodnie z zapisami ww. „Programu działań ...”:

- 1) Nawozy naturalne płynne i nawozy naturalne stałe przechowuje się w bezpieczny dla środowiska sposób, zapobiegający przedostawaniu się odcieków do wód i gruntu (zgodnie z pkt 1.4.1. „Programu działań ...”).
- 2) Podmioty prowadzące produkcję rolną oraz podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, zapewniają bezpieczne dla środowiska przechowywanie nawozów naturalnych, wytwarzanych w gospodarstwie rolnym lub przyjętych od innego gospodarstwa rolnego, przez okres, w którym nie jest możliwe ich rolnicze wykorzystanie. Wymaga to zapewnienia powierzchni nieprzepuszczalnych miejsc do przechowywania nawozów naturalnych stałych oraz pojemności przykrytych, w szczególności osłoną elastyczną lub osłoną pływającą, zbiorników na nawozy naturalne płynne, które powinny posiadać szczelne dno i ściany (zgodnie z pkt 1.4.2. „Programu działań ...”).
- 3) Pojemność zbiorników na nawozy naturalne płynne powinna umożliwiać ich przechowanie przez okres 6 miesięcy (zgodnie z pkt 1.4.4. „Programu działań ...”).
- 4) Obliczenie wymaganej pojemności zbiorników lub powierzchni miejsc do przechowywania nawozów naturalnych poprzedza sporządzenie obrotu stada, obliczenie przelotowości zwierząt gospodarskich w grupie technologicznej, a następnie wyliczenie stanów średniorocznych. Wyliczone stany średnioroczne zwierząt gospodarskich przelicza się na DJP. Sposób sporządzania obrotu stada, obliczania sztuk przelotowych zwierząt gospodarskich i stanu średniorocznego tych zwierząt został określony w załączniku nr 4 do Programu. Sposób obliczania wymaganej pojemności zbiorników oraz wymaganej powierzchni miejsc do przechowywania nawozów naturalnych został określony w załączniku nr 5 do Programu. W przypadku gdy wytworzone w gospodarstwie rolnym nawozy naturalne podlegają procesom technologicznym przetwarzania lub przekazaniu, wymagana pojemność zbiorników oraz powierzchnia miejsc do przechowywania nawozów naturalnych może ulec stosownemu zmniejszeniu (zgodnie z pkt 1.4.6. „Programu działań ...”).

Obliczenie wymaganej pojemności i powierzchni miejsc do magazynowania przeprowadzono zgodnie ze sposobami określonymi w Załączniku nr 5 do „Programu działań ...”.

$$X3 = 5,8 \times C \times E \times F \times nDJP + G$$

gdzie:

- X3 - pojemność zbiornika na gnojowicę [m³],
- C - współczynniki odliczenia okresu pastwiskowego (nie ma zastosowania w omawianym przypadku; C = 1),
- E - współczynniki odliczenia ze względu na zastosowane rozwiązania systemów utrzymania oraz wyposażenie techniczne – separowanie gnojowicy (nie ma zastosowania w omawianym przypadku; E = 1);
- F - współczynniki odliczenia ze względu na zastosowane rozwiązania systemów utrzymania oraz wyposażenie techniczne – zadaszenie płyty obornikowej lub przykrycie zbiornika na gnojowicę, w sposób zabezpieczający przed przedostawaniem się opadów, w szczególności osłoną elastyczną (przykrycie zbiorników; F = 0,8);
- nDJP - liczba zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym wyrażona w DJP obrotu stada (przyjęto wartość DJP odpowiadającą maksymalnym ilościom stanowisk; nDJP = 1116,08)
- G - współczynnik doliczenia odcieku z powierzchni wybiegu (brak wybiegu w omawianym przypadku; G = 0).

Zatem:

$$X3 = 5,8 \times 1 \times 1 \times 0,8 \times 1106,08 + 0$$

$$X3 = 5178,61 \text{ m}^3$$

W omawianym przypadku gnojowica magazynowana będzie w zbiornikach i kanałach gnojowicowych o sumarycznej pojemności 5 896,21 m³. Pojemność zbiorników będzie zatem spełniała wymagania określone w „Programie działań ...”.

Ad. 15 Na str. 67 w BAT 29 określić w jaki sposób będzie prowadzona ewidencja wytwarzanej gnojowicy.

Odpowiedź:

Ewidencja ilości powstającej gnojowicy prowadzona będzie na podstawie rejestru jej wywozu do biogazowni (ilość wyjazdów x pojemność beczkowszu).

Ad. 16 Wskazanie awaryjnego źródła zasilania przedmiotowego przedsięwzięcia (moc [kW], wysokość [m] oraz średnicę [m] emitora służącego do odprowadzania zanieczyszczeń, czas pracy [h/rok] oraz ilość zużytego paliwa [m³/rok]).

Odpowiedź:

Awaryjnym źródłem zasilania energią elektryczną będzie agregat prądotwórczy zasilany olejem napędowym. Z uwagi na nieregularny charakter pracy tego urządzenia – wyłącznie w sytuacjach awaryjnych (przerwy w dostawie energii elektrycznej) nie ma możliwości precyzyjnego określenia czasu pracy agregatu i ilości paliwa zużytego na jego zasilanie.

Parametry agregatu:

- Planowany jest montaż agregatu o mocy około 55 kW.
- Wysokość wylotu gazów odlotowych ~ 2 m;
- Średnica emitora ~ 0,1m
- Czas pracy ~ 50-70 godzin/rok
- Ilość paliwa ~ 11 dm³/godzinę

Ad. 17 Podanie informacji czy emitory będą wykonane w sposób umożliwiający prawidłowe zainstalowanie króćców pomiarowych pozwalających na wykonanie pomiarów emisji w zakresie gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza atmosferycznego.

Odpowiedź:

Wyznaczone wentylatory wyciągowe wyposażone zostaną w króćce pomiarowe.

Stanowisko pomiarowe powinno być wykonane zgodnie z PN-Z-04030-7. Punkt do pomiaru stężeń powinien być usytuowany na prostym, wolnym od zaburzeń przepływu, odcinku przewodu o stałej średnicy hydraulicznej i jeżeli jest to możliwe na odcinku pionowym o długości $l \geq 5DH$ (średnica hydrauliczna $DH=4S/U$, S-przekrój, U-obwód kanału) przed przekrojem pomiarowym i o długości $l \geq 2DH$ za przekrojem pomiarowym. Dla przewodów kominowych z wylotem do atmosfery wymagana odległość przekroju pomiarowego do korony komina wynosi $l \geq 5DH$. Jeżeli powyżej przytoczone usytuowanie punktu nie jest możliwe, należy wybrać przekrój pomiarowy w miejscu, gdzie prędkość przepływu gazu jest największa, powiększając jednocześnie tak liczbę punktów pomiarowych, w których mierzy się prędkość gazu, aby uzyskać możliwie dokładne profile przepływu wzdłuż osi pomiarowych. Króciec pomiarowy w ścianie kanału przepływowego oraz długość króćca powinny zapewniać swobodne wprowadzenie do wnętrza kanału przepływowego sondy aspiracyjnej, a jego średnica z gwintem wewnętrznym powinna wynosić M64x4. Wykonanie króćców pomiarowych dotyczy każdego emitora (lub dolotu) wprowadzającego zanieczyszczenia.

Ad. 18 Określenie w jaki sposób w trakcie budowy teren będzie zabezpieczony przed negatywnymi skutkami oddziaływania na środowisko gruntowo - wodne.

Odpowiedź:

W celu ograniczenia ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko przewiduje się realizację następujących działań:

- 1) Realizacja przedsięwzięcia prowadzona będzie w taki sposób, aby ograniczyć wszelkie uciążliwości do obrębu terenu, którego Inwestor jest użytkownikiem;
- 2) Wszelkie prace budowlane prowadzone będą wyłącznie w porze dziennej;
- 3) Wszelkie rodzaje odpadów będą magazynowane w pojemnikach odpornych na przechowywane w nich substancje;
- 4) Powierzchnie magazynowe posiadać będą trwałą, nieprzepuszczalną nawierzchnię;
- 5) Teren budowy zabezpieczony zostanie przed dostępem osób trzecich;
- 6) Sprzęt wykorzystywany podczas prac budowlanych będzie w pełni sprawny oraz spełniać będzie wymogi dopuszczające do użytku. Rodzaj i stan techniczny stosowanego sprzętu zapewni ochronę wód powierzchniowych i gruntowych oraz ochronę gruntu przed zanieczyszczeniami, ochronę powietrza przed emisją pyłów i gazów oraz ochronę przed emisją hałasu do środowiska.
- 7) Do realizacji inwestycji użyte zostaną materiały nie wchodzące w reakcje powodujące zanieczyszczenie wód podziemnych;
- 8) W fazie realizacji przedsięwzięcia zaplecze budowy zlokalizowane zostanie na terenie utwardzonym, a substancje mogące zanieczyścić środowisko gruntowo-wodne przechowywane będą w szczelnych pojemnikach;
- 9) W fazie realizacji wszystkie zagłębienia po wykopach zostaną wypełnione i zagęszczone;
- 10) W fazie realizacji przedsięwzięcia roboty ziemne ograniczone zostaną do bezwzględnego minimum;
- 11) Zapewnione zostanie właściwe gospodarowanie odpadami wytwarzanymi podczas realizacji inwestycji poprzez minimalizację ich ilości, selektywne magazynowanie odpadów w wydzielonych miejscach, w sposób zabezpieczający środowisko gruntowo-wodne przed ewentualnymi zanieczyszczeniami oraz przekazywanie odpadów podmiotom posiadającym wymagane prawem zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami;
- 12) Teren budowy wyposażony zostanie w sorbenty do zbierania i neutralizacji ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych.

Ad. 19 Wskazanie czy plac budowy zostanie wyposażony w odpowiednią ilość i rodzaj sorbentów służących do zbierania ewentualnych wycieków lub rozlewu substancji płynnych, a także w szczelne, mechaniczne i chemiczne odporne pojemniki służące do gromadzenia zużytych sorbentów do czasu ich przekazania w celu unieszkodliwienia zewnętrznej firmie, posiadającej stosowne zezwolenia na gospodarowanie odpadami.

Odpowiedź:

Realizacja prac budowlanych będzie prowadzona przez wyspecjalizowane, profesjonalne ekipy budowlane. Plac budowy wyposażony zostanie w odpowiednią ilość środków do zbierania i neutralizacji zanieczyszczeń. Powstałe odpady przekazywane będą uprawnionym podmiotom świadczącym usługi w zakresie gospodarowania odpadami.

Ad. 20 Na str. 24 Raportu wskazano, iż budynki nie będą ogrzewane. W związku z powyższym wyjaśnić dla jakich potrzeb będą wykorzystywane grzejniki i podgrzewacze wody oraz wskazać ich usytuowanie.

Odpowiedź:

Grzejniki i podgrzewacze elektryczne funkcjonować będą na potrzeby zaplecza socjalnego dla kadry pracowniczej.

Ad. 21 Określenie czy wydzielone miejsce do magazynowania odpadów jest miejscem utwardzonym.

Odpowiedź:

Miejsce do magazynowania odpadów będzie miało szczelną utwardzoną posadzkę oraz zostanie zabezpieczone przed wpływem warunków atmosferycznych i dostępem dla osób postronnych.

Niniejsze pismo będące uzupełnieniem wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z kompletem załączników, a także w wersji elektronicznej, przedłożone zostało również Burmistrzowi Miasta i Gminy Sulechów.

Z poważaniem,

.....
(podpis Inwestora)

.....
(podpis autora Raportu)

Otrzymują:

1. Adresat
2. Burmistrz Sulechowa, Plac Ratuszowy 6, 66-100 Sulechów